49՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1575 Կ. ՊՈԼԻՍ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 10 – 23 ՕԳՈՍՏՈՍ 1906 3 ՐԷՃԷՊ 1324 – 10 ՕԳՈՍ ՈՄ 1322

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթա Ալի Ճառտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزه‌تدر
صاحب امتیازی: اوهانس فریه
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՆՈՆԻ Տարեկան Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար 80 ղր. 50 ղր.
Գաւառներու համար 108 » 60 »
Արտասահմանի համար 25 ֆր. 18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մանաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄ ՄԸ

Մանզումէի 1545 թիւին մէջ պատմութիւնը ըրած էի կնոջ մը, որ ամուսնական լպիրշ ու լկտի խաղ մը կը խաղար, ամէնէն վատթար ու գձուձ կերպով խաբելով իր ամուսինը, առանց երբեք մեղմացուցիչ պարագայ մը իսկ ցոյց տալու իր այս անարդ ընթացքին։

Այս պատմութիւնը, որ պատմութիւն է սրտով ու մտքով լինած բոլոր կիներուն՝ որոնք կը սեեն ու կը խաբեն միմիայն խաբած ու սեած բլլալու համար, կ'երեւի սակայն որ տարբեր մեկնութեան և նոյն իսկ plaidoirieի մը նիւթ մատակարարած է մեր կին գրողներէն միոյն։ Իմ պատմութեանս չարքին թուած էի այդ կնոջ ըրած բոլոր այն խոստովանութիւնները, իրերադարձութիւնները և զանազան պարագաները՝ որոնք վերջապէս եկած յանգած էին Դատ. Խորհուրդին։ Դիտմամբ գրած էի բոլոր այս մանրամասնութիւնները, որպէս զի ընթերցողները կանխակալ կարծիք մը չգոյացնեն կնոջ մը կամ իրողութեան մը վրայ, որուն բոլոր մանուածապատ փուլերուն պէտք եղածին չափ տեղեակ չէին եղած։

Եւ սակայն, Օր. Ց. Սարգիսեան, ճիշդ Աղեքսանդր Տիւմա Որդւոյն արժանի յանդուգն ձեռներեցութեամբ մը Մաղիկի 47 թիւին մէջ կը փորձէ արդարացնել այդ կինը իր բոլոր արարքներուն մէջ, «վեսմ, անձնուրաց, իտեալ» յատկութիւններ և դեռ չեմ գիտեր ինչեր գտնելով անոր վրայ։ Զինքը կը թողում իր միամիտ հաւատքին ու «քարոյապէս ինկած կիներու պաշտպան»ի վսեմ դերին մէջ, փորձելով մի միայն պատասխանել այն քանի մը սխալ, գէշ ըմբռնուած, ապատ-բարոյական մոլար վարդապետութեանց, որոնք դժբաղդաբար այսօր բոյն են դրած բոլոր մեր այն աղջիկներուն սրտին մէջ, որոնք քիչ չատ հասարակ ընթերցանութիւն մը կակաղել սորված են։

Զարիքը և իր արդիւնքը անսրբագրելի կը դառնան երբ այդ կիսատ կրթութեան վրայ աւելցնենք նաեւ կիսատ ֆիլոսոֆերէն մըն ալ, որ կը ներէ իրենց, տող ընդ մէջ հասկնալ կարծել գիրքեր կամ գրուածքներ, որոնց մէջ բնաւ սրտի, մտքի ազնուացումը ու բարձրացումը տեղ չունին, և որոնց միակ առաւելութիւնը ու նիւթն է գգուել ու գրգռել երեւակայութիւնը, երբ դեռ անիկայ ո՛չ պէտք եղածին չափ մարդուած է և ոչ ալ հասունցած՝ ուղղակի ներգործելու համար բոլոր ֆիզիքական զգայականութիւններուն վրայ։

Նախորդ գրածովս ճիշդ այս յոռի դրութեան ու ոճրապարտ կրթութեան եղանակին վրայ էր որ յարձակիլ կ'ուզէի, որոնք մեր «ուսեալ» աղջիկները այնպէս մը կը կազմեն որ ի վերջոյ Դատաստ. Խորհուրդի յարգոյ անդամները կը սփոփուին զանոնք լուծել, թէեւ այս վերջինները մեծաւ մասամբ իրենց պէս և կամ իրենց չափ զարգացած չեն, Ֆրանսերէն կամ անգլիերէն չեն գիտեր։ Զեմ գիտեր և կամ չկրցի հասկնալ թէ Օր. Ց. Սարգիսեան, ինչ սկզբունքով և կամ յանուն կնոջ ազատագրութեան ո՞ր վարդապետութեան կը ձգնի պաշտպան ու ջատագով հանդիսանալ կնոջ մը ընթացքին, որուն դէմ կ'սպասէինք իրմէ, իբր Հայ աղջիկ մը, ամէնէն աւելի նողկանք ու զզուանք զգալ։ Իբաւ է թէ իր այդ պաշտպանողական ընթացքը պարզապէս հիանալի է։ Եւ ես յօժարակամ քուէս պիտի տայի Օր.ին զինքը Տաճարականաց կարգի ասպետուհի նշանակելու՝ եթէ միջնադարեան այդ վեհանձնութեան տիպար կարգը դեռ գոյութիւն ունենար։

Պատմուած կնոջ մեղապարտ կամ արդար բլլալու պարագան մէկդի թողունք առ այժմ և դառնանք օրիորդին գրած «Վնտանեկան առաւիներու շուրջ» յօդուածին պատճառաբանութիւններուն, միշտ ինդիրը չշեղեցնելով ընդհանուր՝ սկզբունքներու որոշեալ սահմաններէն։

Օրիորդը նախ չհամոզուիր որ այդ կնոջ էրկան առաջին ներումը իրապէս վեհանձն սրտէ բղխած արդիւնք մը եղած բլլայ, այլ անոր տակ կ'ուզէ տեսնել «այպանելի dessous»ն։ Զի կրցի հասկնալ թէ ի՞նչ մասնաւոր շահ, կամ arrière-pensée կրնայ ունեցած բլլալ էրիկ մը իր անհաւատարիմ կնկան ներելով՝ երբ այդ ներողութիւնը, մանաւանդ կը գնեն, կամ կը խլեն իրմէ ամենամօտ ազգականներ, ազդեցիկ բարեկամներ, լաց ու կոծ ապաշաւ ու երդում, ինչպէս արդէն յայտնած էի։

«Կանանքի պայքարին մէջ, զոր կը մղէ այդ կինը, կը ներկայանայ փոռձութիւնը, ո՛վ գիտէ հոգեբանական ինչ վայրկեանի մը» ըսուած է ի պաշտպանութիւն ինդրոյ "առարկայ կնոջ։ Իրա՞ւ է թէ երբ կիները, և արամբի կիները, հոգեբանական ինչ ինչ վայրկեաններու մէջ, երբ խնան, ներելի կ'ըլլայ ատոնց ընթացքը։ ընդունինք այս վարդապետութիւնը։ Բայց այն ժամանակ մեծագոյն հարուածը տուած կ'ըլլանք այր եւ կին հաւասարի այն մեծաշունչ վարդապետութեան, որուն ի պաշտպանութիւն մեր կին գրողներն ալ բաւական սիրտ ու միտք մաղեցուցին, վերջ ի վերջոյ այսպէս ինքնաբերաբար դալ խոստովանելու թէ, ինչ ինչ պարագաներու մէջ սակայն կինը աւելի տկար է, և հետեւաբար ներողութեան արժանի։

Դան մը ընդունինք սակայն որ իրապէս այդ կինը գտնուած բլլայ այն վիճակին մէջ, զոր իրեն կը ջանայ տալ ազնիւ օրիորդը։

Եւ սակայն, ո՞ւր պիտի մնար հոգիի ազնուութիւնը, նկարագրի բարձրութիւնը որոնցմով կը բնորոշուին ճշմարտապէս ազնիւ բնաւորութիւնները։ Եւ եթէ ամէն կին ճակատագրականապէս, անպատճառ դատապարտուած է տուեալ պայմաններու մէջ, իյնալ անվրէպ, հապա ի՞նչ բանի կը ծառայեն կրթութիւնը, դաստիարակութիւնը և կամ բարոյապէս չինիչ այն բոլոր հոգատարութիւնները ու խնամքները որոնք կը տրուին անոնց, ճիշդ այդ հոգեբանական վայրկեանի անկումը արգիլելու միակ նպատակաւ։ Եւ եթէ ամէն կին այդ փորձութեան ժամերուն — և ո՞ր կին սա՛ կամ նա՛ ձեւով փորձութեան մը առջեւ չէ գտնուած իր կեանքին մէջ— պէտք բլլար որ իր կորովը չլատէր, կրնամ ապահովապէս պնդել թէ այսօր մարդկութիւնը ճիշդ այն վիճակը պիտի ունենար, ինչ որ ունին բոլոր կենդանիները— արտադրիչ ու սեռին չարունակութեան ընազդական գործիքներ միայն։

Եւ երբ կը տեսնենք կիներ, որոնք իրենց ամուսնական բոլոր պայմաններուն ալ միահամուռ անենպաս բլլալուն հակառակ, մէկ ձեռքով բարձր կը բռնեն իրենց կեանքը, պատիւը ու բարոյականը և միւսով ամուր ու անդրդուելի՝ կը փարին իրենց ընտանիքին՝ կուրծք ու կռնակ տալով անոր դժուարութիւններուն ու նեղուկ կանգնելով խարխլած հիմերուն՝ ինձ հետ այս կիներուն վրայ աքանչանալու չափ չէ՞ք հիանար։

Կ'անցնիմ։

Դուք ալ ինձ հետ համաձայն էք ընդունելու թէ կին մը բնաւ իր յանցանքը չի խոստովանիր և կը զարմանաք թէ այդ կինը ինչպէ՞ս իր սեռին բնածին սովորութենէն չեղում մը ըրած է, որով և կը ջանաք հաստատել թէ այդ խոստովանութեան պահուն թերեւս իր անձին տէրը չէր, որով միշտ ինդրական կ'ընէք իր յայտարարութեանց վաւերականութիւնը։ Թիչ յետոյ, սակայն իրողութեան համոզուելով, կը ջանաք այդ խոստովանութիւններուն բուն հանգամանքը փոխելով վերագրել զայն այդ «զգայուն ու գորովոտ կնոջ թերթռուն հոգիին, իր ամուսինը ամէն կասկածանքէ վեր պահելու համար»։ Եւ ասիկա ալ դա մըն է մեզ, այրերուս տրուած, մեր «բիրտ եսը ընկճող»։ Եւ կնոջ այս ընթացքը խորունկ հիացումի արժանի կը գտնէք։ Իբր պատասխան՝ հարցում մը միայն։ Հապա ինչ բանի արժանի կը գտնէք այն կնոջ ընթացքը որ իր էրիկը «ամէն կասկածանքէ վեր պահելու համար» ունենայ այն վարմունքը որ ամէն առաքինի ու իրապէս պատուաւոր ու բարոյալից կնոջ ընթացքն է— բարեհամբոյր ու պարկեշտ։

Այս տեսակ կիները որակելու համար հայերէնագիտութիւնս ինձ չնպաստեր, որով այս կիներուն ալ տրուելիք որակականը դարձեալ ձեզ կը թողում։

Դեղեցիկ կը գտնէք «սիրոյ այն երկուութիւնը», որով եղական գորովի մը մէջ նոյնացուցած է ամուսնոյն սէրը և միւսին սէրը, չկրնալով ո՛չ մէկուն առաջնութիւն տալ»։ Ուրեմն, ներելի է ըստ ձեզ, որ կին մը սիրային Duo մը մեներգէ, երբ իր կեանքին ու ընթացքին, իր խակ հաճութեամբ, համարառու ընկեր մը առած է։ Այս վարպետութիւնով անտարակոյս կրնանք նաեւ սիրտը ա՛լ այսուհետեւ աջ կողմը դնտեղել։ Այս ալ Ֆեմինիզմ է։ Բայց ո՞վ կ'ապահովէ որ այդ Duoն, ի վերջոյ Trioի, Quartoի և նոյն իսկ Choroի մը պիտի չյանգի։ Դիտէք անչուշտ որ Ֆրանսացիներուն սիրական առածն է յեղյեղել «Qui a bu, boira»։ Եւ յետոյ, ամէնէն աւելի, այպանելի կը գտնէք այդ կնոջ ամուսինը՝ որ փոխանակ բարկութեան թափի մը մէջ անխոհեմ բան մը ընելու՝ կ'ելլայ ու snsիկ snsիկ Դատ. Խորհուրդին կը դիմէ՝ ի լուր աշխարհի հռչակելու համար թէ իր «այնքան անձնուէր կինը անբարոյական կին մըն է»։ Զէ՞. ապա ուրեմն առաքինութիւնը եւ անբարոյականութիւնը զատորոշող սահմանները որո՞նք են. հետաքրքիր էինք գիտնալ, առ այժմ մէկդի թողլով սա կէտը թէ խաբուած ամուսին մը ի՞նչ ընթացք պէտք է ունենայ հանդէպ զինքը խաբող կնոջ։

Վերջացնելէ առաջ ըսենք որ Ամուսնութիւնը երկու պարագայ միայն ունի, զանց ընելով իր զանազան ստորաբաժանումները։ Մէկը փոխադարձ հաւանութեամբ և իրարու հանդէպ համահաւասար իրաւունքներով կնքուած ամուսնութիւնը (Mariage d'inclination ou d'acquiescement), և միւսը պատշաճութեան կամ պարագաներու ստիպման ամուսնութիւնը (mariage de raison)։

Եւ սակայն այս երկուքին ո՛րն ալ բլլայ, կինը միշտ պարտաւոր է իր անձը ու սանձը ինքն իսկ բարձր բռնել՝ եթէ «ես» ունի, եթէ իր մէջ ինքնագիտակցութեան տարտամ նշոյլ մը կայ։ Զէ՞ համոզուիր։ կը յանձնարարեմ կարդալ Սթէնտալի L'Amitié Amoureuseը որուն մէջ պիտի տեսնէք թէ «հոգեկան պէտքէ մը մղուած» կին մը երբ մեղանչելու «հոգեբանական փորձութեան ենթարկուի» ի՞նչ կ'ընէ իր պատիւը, անձը ու մարմինը անաղարտ ու անարատ պահելու համար։

Ե. ՍՈՒՋԻԿԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ՀԱՐՑԸ

ԱՊՊԱՐԷԶԻՆ ԴԱՍԱԼԻՔՆԵՐԸ

Կրթական կամ բարոյական հարցերէն աւելի կենսականութիւն ունեցող այս ընկերային հարցը, որուն շատ քիչերն են որ կարեւորութիւն տուած են, ուրիշ խել մը հարցերէն աւելի կարեւոր է։ Այսօր հրապարակի վրայ կը գտնուին այն տեսակ մարդիկ, որոնք իրենց ժամանակները յուսմպէտս կը վատնեն, անգործ, անղբաղ, շուկայէ շուկայ կամ փողոցէ փողոց կը սլքտան. ահա ասոնք բոլորը իրենց ապպարէզին դասալիքները եղած են, չեն կրցած ընտրել իրենց խտէալին յարմար ու իրենց ձիրքը մատնանշող գործ մը, և հետեւած են այնպիսի արհեստներու կամ արուեստներու՝ որոնց մէջ ընդունակութիւն չունենալով՝ լոկ փառասիրութեան մը համար հետապնդած են զանոնք։

Զուտ տոմարային դաստիարակութիւն և կրթութիւն տեսնող երիտասարդներէն շատ քիչերն են սակայն որ այս շաղին կը հետեւին։

Մարդ՝ ընկերային ո՛ր դասակարգին ո՛ր խաւին ալ պատկանի, իմացական ի՛նչ զարգացման կամ կարողութեան տէր ալ բլլայ, իր մէջ պահուած թաքուն և հոգիի մը նման անտեսանելի ու անըմբռնելի բան մը կայ, որ կը մղէ զայն գործօն աշխարհին՝ գործօն ընութեան մէջ։ Մարդիկ երբ կը հպատակին իրենց մէջ սքօղուած այդ ձայնին, ու երբ կը հետապնդեն զայն իրենց կեանքի երկա՛յն շրջաններուն, այն ատեն կը հասկնան անոր արդիւնաւորումը։

Հանճարը՝ սկիզբէն հաղուագիւտ, բնիկը պահ մը այնչափ գրգռուեցաւ որ անմիջապէս խոյացաւ յարձակողներէ երկուքին վրայ և արագ շարժումով մը զանոնք զգեստեց։ Սըր Ճէյմս Կուպի ու Ղրիզորի Շորթ, իրենց առաջնորդին այս արական ընթացքէն ոգեւորուած՝ ձգեցին Միս Էլէնը ու իրենք ալ օգնութեան փութացին առաջնորդին։ Երկու երիտասարդները արդէն վարժ կռփամարտի, աչք բանալ չտուին բնիկներուն, անընդհատ կռուփի հարուածներ տեղացնելով անոնց գլխուն, մինչդեռ միլիոնատէրը չարունակ հրաձէն կը պարպէր օդին մէջ, խուճապի մատնելով յարձակողները։

Այս միահամուռ յարձակումը ահռչակաւոր մատնեց բնիկները, որոնք սկսան սրարշաւ փախչիլ, առանց իրենց ետին իսկ նայիլ համարձակելու։ Քառորդ մը ետք ոչ ոք մնացած էր այլեւս, ամէնքն ալ ցիրուցան եղած էին, սոսկումի անագին տպաւորութիւն մը տանելով իրենց հետ։

Միլիոնատէրը զգալով իր գործած սխալին մեծութիւնը, անմիջապէս իրենց առաջնորդ բնիկին քով գնաց ու անոր ձեռքերէն բռնելով,

—Ներեցէ՛ք ինձ, պարո՛ն, ըսաւ, ետ կ'առնեմ քիչ առաջ անիրաւաբար ձեզի ուղղած խօսքերս. դուք ոչ թէ վատ դաւադիր մը, այլ վեհանձն արիասիրտ մըն էք եղեր. ձեր բարեկամութիւնը խիստ թանկագին է մեզ համար և հիմա այս վճռական վայրկեանիս անգամ մըն ալ հաստատեցէք ձեր բարձր արժանիքը։

Բնիկը լուռ մնաց։ Միլիոնատէրը կրկին չարունակելով խօսքը,

—Այն խոստումը զոր քիչ առաջ տուած էի, հիմա հարկ կը տեսնեմ կրկնելու, մինչեւ ձեր կեանքին վերջը ամենայն երջանկութեամբ պիտի ապրիք դուք ու ձեր պարագաները, բան մը պիտի չմնայեմ ձեր բարօրութեան համար, բաւական է որ անգամ մը Նիւ Եորք հասնինք։

Երկու երիտասարդներն ու Միս Էլէնն ալ ջերմագին շնորհակալութիւն յայտնեցին բնիկին, որ անվարժ այս կարգի քաղաքավարական ցոյցերու փոխանակութեան, թեթեւ ժպիտով մը կը բաւականանար փոխն ի փոխն ուղեւորներուն երեսը նայելով։

Կոիւը յոգնեցուցած էր զիրենք, ուստի ամէնքն ալ բնիկներուն ապաստանած հսկայ ծառին տակ հաւաքուեցան ու աջ ու ձախ երկնելով յոգնութիւն առնել սկսան։ Ուտելիք չունէին ընաւ, ջուր ալ չկար, միլիոնատէրը այս պարագան զգացուց բնիկին, որ անմիջապէս պտոյտ մը ըրաւ շրջակայքը և քիչ մը չաքարեղէգով վերադարձաւ։ Այս պտուղը թէ՛ քիչ չատ մնունդ կրնար սեպուիլ և թէ մանաւանդ ծարաւը կ'անցընէր ուղեւորներուն։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՈՐԹՈՆԸ 93

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ՄԸ ՍԻՐՈՅՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԻԲ.

Ալ հիմա ճամբուն երկարութիւնը ճանձրոյթ չէր պատճառեր ուղեւորներուն. երկու երիտասարդները Ղրիզորի Շորթ և Սըր Ճէյմս Կուպի իրենց միացած բաղուկներուն վրայ առած էին Միս Էլէնը ու զայն կը կրէին իբրեւ աշխարհի հաճելի ու թանկագին բեռը։ Աղջիկը ճամբան չարունակ քալելու առաջարկներ կ'ընէր, որոնք անսելի կ'ըլլային երկու երիտասարդներուն ալ. այսպէս ժամ մըն ալ առաջացան։

Միլիոնատէրը առիթէն օգտուելով՝ իրենց առաջնորդող բնիկին նորանոր հարցումներ կ'ուղղէր, միշտ հասկնալու հետաքրքրութեամբ թէ արդեօք ճշմարի՞տ էին մարդուն տուած խոստումները և թէ ծուլակ մը չէ՞ր լսած անիկա իրենց առջեւ։ Անոնց այս խօսակցութեանց պահուն յանկարծ աղմուկ մը բրդաւ հեռուէն, ծառի մը տակ պահուրտած հինգ վեց բնիկներ ուղեւորներուն առաջքն անցան ու սկսան սպառնական շարժումներ ընել. երկու երիտասարդները անմիջապէս իրենց ետին առին Միս Էլէնը, ու խրոխտ դէմքով մը կանգնեցան յարձակողներուն առջեւ։

— Վա՛տ, գոչեց միլիոնատէրը, բռունցքը իրենց առաջնորդող բնիկին ուղղելով

Բնիկը ցնցուեցաւ նախատինքէն, աչքերը վայրագ կատաղութեամբ չողացին, մաղերը ցցուեցան ու անհելի երեւոյթ մը առաւ վայրկենաբար։

—Վա՛տ կրկնեց միլիոնատէրը յուսահատ մոլեգնութեամբ, արդէն ասկէ աւելին չէր սպասուեր քեզմէ, յատկապէս անուշ անուշ խօսեցար, որ այսպէս թակարդը ձգես մեզ։

Բնիկը հազիւ վայրկեանի մը չափ տատամսելէ ետք, ուղեւորներուն վրայ յարձակիլ փորձող հայրենակիցներուն դարձաւ։ Այս վերջինները սկսան մոլեգնօտ շարժուձեւերով նախատել զայն. ուղեւորները թէեւ չէին հասկնար բնիկներուն լեզուն, սակայն անոնց արտաքին ձեւերէն կը տեսնէին որ մեծ կռիւ մը կը մղեին իրարու դէմ։ Ուղեւորներուն թարգմանութիւն ընող

Միլիոնատէրը զգալով իր գործած սխալին մեծութիւնը, անմիջապէս իրենց առաջնորդ բնիկին քով գնաց ու անոր ձեռքերէն բռնելով,

—Ներեցէ՛ք ինձ, պարո՛ն, ըսաւ, ետ կ'առնեմ քիչ առաջ անիրաւաբար ձեզի ուղղած խօսքերս. դուք ոչ թէ վատ դաւադիր մը, այլ վեհանձն արիասիրտ մըն էք եղեր. ձեր բարեկամութիւնը խիստ թանկագին է մեզ համար և հիմա այս վճռական վայրկեանիս անգամ մըն ալ հաստատեցէք ձեր բարձր արժանիքը։

Բնիկը լուռ մնաց։ Միլիոնատէրը կրկին չարունակելով խօսքը,

—Այն խոստումը զոր քիչ առաջ տուած էի, հիմա հարկ կը տեսնեմ կրկնելու, մինչեւ ձեր կեանքին վերջը ամենայն երջանկութեամբ պիտի ապրիք դուք ու ձեր պարագաները, բան մը պիտի չմնայեմ ձեր բարօրութեան համար, բաւական է որ անգամ մը Նիւ Եորք հասնինք։

[illegible]ուներ են որ միշտ մէկը միւսին լրացուցիչն է։ Կամքը ու նկարագիրը կուրցնող հիւանդութիւնները մարդուն տղայ չդարձնէն կ'սկսին և եթէ երբէք կանխատեսուին այդ հիւանդութիւններն տղուն վրայ, պէտք է դիմուի անմիջական դարմանումին, այն դարմանին՝ զոր միայն ծնողքը կամ ինքնագիտակից դաստիարակ մը կարող է ընել։

Որքան ճիշդ է սա ժողովրդական խօսքը թէ «Ծառը պզտիկուց միայն կը ծռի»։ Բարոյական կամ ֆիզիքական մարդը, մարդուն չափահաս տարիքին մէջ չէ որ կազմուի, այլ տղայ չըրջանին է որ ան իր հաստատ բոյնը կը դնէ, և այն մարդը որ իր պզտիկ տարիքին մէջ չէ տիրացած ատոնց և չէ եղած իմացական տղայ մը՝ անիկայ ճշմարտիւ իր չափահասութեան չրջաններուն կ'ըլլայ տարուբեր մարդ մը, ու դասալիքը այն արհեստներուն՝ որոնց՝ ապրելու համար պիտի ձեռնարկէր։

Զարգացման ու ազնուութեան առաջին յատկանիշը կը կազմէ տղոց դաստիարակութիւնը։ Այն ժողովուրդը որ միշտ հետամուտ եղած է իր նոր սերունդին դաստիարակութեան գործին ան առաջնայած է մտաւորական ու արհեստական աշխարհներուն մէջ, ու այսօր ատանկ ժողովուրդներ նուազ չեն որ կը գտնուին։ պատմական տարեգրութիւնները այս մասին մեզ շատ բաներ կը յիշեցունեն։

Բնութեան մէջ ամէն անհատ մէյմէկ գործ ընելու միայն սահմանուած է որոնց միահաղոյն նպատակը կը ձգտի, ապրելու՝ սերնդագործելու։ Բայց կան անանկ մարդիկ, որոնք չհաղթական գաղափարներով տոգորուած՝ մէկէ աւելի գործեր կամ արհեստներ կ'որդեգրին իրենց ու կը ծառայեն ատոնց համահաւասար աստիճանով։ Մարդոց այս կարգի նիւթապաշտութիւնն ու չհանգիստութիւնը անկասած դիրենք կ'առաջնորդէ օրին մէկը անպատուաբեր ճախողուածներու, ու անոնք կ'ըլլան անուղղակի կերպով իրենց ապաբէզին դասալիքները։

Ապաբէզէն դասալիք ըլլալու պատճառները խիստ շատ են, ու միտները ընտանեկան ու ընկերային տեսակէտներով բաղում։

Կեանքը համակ սանդուղ մըն է, ուրկէ մարդ անյեղլի օրէնքի մը տակ՝ ստիպուած է վերելակել մինչեւ կեանքին վերջակէտը։ Կեանքի այդ ճամբան դիւրին չէ բայց քալելը, պէտք է սորվիլ պայմաններն անոր, այն պայմանները, որոնք անհրաժեշտ են մարդուն կենդանութեանը, եթէ ոչ անաղնագոր կը թաւալի կեանքի այդ զէնիթէն, ու կը վիրաւորուի ամբողջականութիւնը իսպառ։ Կեանքի այդ անհրաժեշտ կանոնները ուսնելուն իրաւ է թէ միջավայրն ալ առաւել կամ նուազ տարբերութեամբ կ'օգնէ, բայց ոչ թէ նիւթը։ Սկզբունքի, կամքի օրէնքներուն ծառայող մարդոց համար բան մըն ալ չարժեր նիւթը, կամքի ու աշխատութեան կորովն է որ ձեռք կը բերէ նիւթականը և ոչ թէ նիւթը։ Աշխատութեան աւիւն ու եռանդ չունեցող մարդիկներն են անոնք ընդհանրապէս, որ կ'ըսեն յաճախ թէ առանց նիւթականի բան մըն ալ չարդիւնաւորուիր, սակայն այս մասին արտաքնական ու լայն մտածում մը կը պարզէ ու կը լուսաբանէ ատոնք։

Կեդրոն քաղաքներու և գիւղերու մէջ որքան մարդիկ կան անգործ՝ որոնք օրն ի բուն սրճարանին կամ որ և է ղրօսավայրի մէջ, իրենց հանդէպին ու քմայքին գերի եղած՝ կը վատնեն իրենց թանկագին ու համրուած օրերը, ծանրակշիռ բեռ մը ըլլալով իրենց ընտանիքին և ընկերութեան։ Ու մտածել թէ այս մարդոց մէջ քիչ թէ չատ ուսումնական կարծուած մարդիկ ալ կան, որոնք չատ հեղ զարմանք կը պատճառուին չատերուն։ Բայց ո՞ր ատիճան ուսումնական կամ գիտուն են այս մարդիկները, որ բանի մըն ալ չեն կրցած ծառայել։ Դիմնալ կարելոր է թէ այն մարդը որ շատ մը բաներ գիտէ, բան մըն ալ չգիտեր ըսել է, ամէն մարդուն գիտնական չըսուիր, մեր մէջ ոակայն այս բանը ժանրած է և սովոր ենք ըսել ամէնուն գիտուն։ Սրբ՝ հրապարակի վրայ գիտուն ճանչցուած անգործ մարդիկները գիտուն չեն բնաւ, անոնց գիտցածը շատ ոչինչ է, այն ատիճան պզտիկ որ կարող չեն իրենց այդ մթերքը ի կիր արկանել։ Ճշմարիտ արժանիքի տէր մարդիկը անոնք են՝ որոնք գիտցած են երբեք ուսիլ այն բաները, որոնք զինքը կը չրջապատեն։

Ասպարէզի դասալիքները լոկ արհեստաւորները չեն որ կ'ըլլան, այլ և դպրոցականներն ալ, որոնք փառասիրութեան և այլ նկատումներով կ'ընտրեն իրենց ուսման այնպիսի ճիւղեր՝ որոնց մէջ ծիրք և ընդունակութիւն չունին, իրաց այս վիճակը սակայն քիչ ատենէն ի յայտ կուգայ, այնինքն ստիպուած կը թողուն վարժարանը այլ և այլ ձեւերու տակ։

Ուրեմն դիւրին է եզրակացնել առանդութիւնները պիտի արթնցնեն։ Այդ կերպով, գէթ, կարելի պիտի չըլլայ իսօսկի կրօնական հայածումի վրայ և թող պիտի չտրուի որ կղերական չահադէտները օգտուին նորանոր միջոցներէ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԲԺԻՇԿՆԵՐ ԴԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ. — Ֆրանսայի բժիշկներ ամսոյս 4ին այցելեցին Թամբէլէոնի զինուորական մաքրանոցը, տիպար հաստատութիւն մը, որ մեծ հիացում պատճառեց։ Այցելեցին նաեւ մաքրանոցին կից հիւանդանոցը որ կառուցուած է Վիլհէլմ կայսեր մօրը՝ Ֆրէտէրիք կայսրուհիին յիշատակին։ Ֆրանսացի բժիշկներուն կիները Ֆրանսական գոյներով չքեղ ծաղկեպսակ մը դրին կայսրուհիին կիսարձանին առջեւ, և Ֆրանսացի բժիշկները այս պարագան ծանուցանող հեռագիր մը ուղղեցին կայսեր, շնորհակալութիւն յայտնելով այն սիրալիր ընդունելութեան համար որ գտան ամբողջ գերմանիոյ մէջ։ Գերմաններու պատուասիրութեանց ամէնէն փայլունը եղաւ Հալանսէի պատգամին վրայ տրուած մեծ հայկերոյթը որու մասնակցեցան գերման ամենանշանաւոր բրօֆէսէօրներ և բժիշկներ։ Հայկերոյթին վայրը Ֆրանսական դրոշներով զարդարուած էր։ Բրօֆ Բօֆման խանդավառ բաժակաճառ մը արտասանեց և հանդիսականները ամէնքը մէկ ոտքի ելնելով գոչեցին «կեցցէ՛ Ֆրանսա՛»։ Նուագախումբը Մարսիլեզը կը հնչեցնէր։ Իրիկունը, քաղաքապետութեան խորհուրդին նախագահը երեկոյթ մը սարքեց ուր տիեզերական խաղաղութեան համար չատագովական ճառ մը արտասանեց։ Նոյն պահուն հասաւ Դերման կայսեր պատասխանը Ֆրանսացի բժիշկներուն հեռագրին։ Կայսրը չատ սիրալիր չեչտերով շնորհակալութիւն կը յայտնէր Ֆրանսացի բժիշկներուն, և անոնց տիկիններուն այն փափկանկատութեան համար, որով ծաղկեպսակ մը փռեղած էին իր մօրը Ֆրէտէրիքի կայսրուհիին արձանին վրայ։

ՏԱՆԵՄԱՐԱՑԻ Ֆրէտէրիք թագաւորը ընդուներ է Վիլհէլմ կայսեր հրաւէրը այցելելու Պէրլին, հոկտեմբերի մէջ։ Ֆրէտէրիք թագաւոր յետոյ Անգլիա պիտի երթայ Մեծին-Բրիտանիոյ արքունիքը այցելելու։

ՀԱՐՍՏԱՑՆՈՂ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՄԸ. — Ֆիկարօ կը պատմէ թէ Ռուսիոյ դէմ թշնամութեանց սկսելուն յաջորդ օրն իսկ, Ճարտնի կայսրը նկատելով որ երկրին բոլոր կենդանի ուժերը պէտք է զոհուին այդ դեղադոյն ճիգին, և իր ժողովուրդին բարի օրինակ մը տալու համար, անմիջապէս իր պալատին ծախքերը զեղչեց։ Ամենակարեւոր պէտքերու համար միայն դրամ ծախսուեցաւ և նոյն իսկ ճաշացուցակը չատ համեստ չրջանակի մը մէջ սահմանափակուեցաւ։ Բարձրէն եկած այս օրինակը բաղմաթիւ հետեւողներ ունեցաւ և մեծ ու պզտիկ հասարակներ ամէնքն ալ խնայողութիւն ըրին ցոլչի տեւեց պատերազմը, կարենալու համար արձանագրելի փոխառութեանց, և քիչ մըն ալ աւելի, քանի որ 1904ի վերջը պանքներու պահեստի գումարները աւելցած են 6 ու կէս միլիառ ֆրանքէ աւելի։ իսկ ինայողական մտուկներու մէջ դրուած դրամները՝ քաչուած գումարին վրայ 25 միլիոն ֆրանք աւելի եղած են։ Այսպէս, պատերազմը որ 1905ին 5 միլիառ ծախքի նստած էր, չաղքատացուց Ճարտնը, ընդհակառակը հարստացուց։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԲԱՐԲԵՐ. — Անգլիացի նշանաւոր կատակերգակ Թուլ, որ անգլիական արքունիքին մէջ չատ գնահատուած էր, իր կենդանութեանը չատ կը սիրէր անակնկալ պատրաստարանութիւններ ընել, և կամ չարաճճի սրամտութիւններ ըսել իր բարեկամներուն՝ զանոնք ափ ի բերան թողլով։ Այսպէս Թուլ անգամ մը ժամադիր եղած էր իր արհեստակիցներէն մէկուն հետ՝ Լոնտոնի ճաշարաններէն մէկին մէջ։

Ամէնէն առաջ ժամադրավայրը հասնելով սեղանի մը կրթած մէկը տեսաւ, որ կռնակը իրեն դարձուցած էր։ Թուլ կարծելով որ բարեկամ մըն է, մարդուկին մօտեցաւ և ետեւի կողմէն՝ երկու ուսերուն մէջտեղը կռնատի փառաւոր հարուած մը իջեցուց ու յետոյ ամենամեծ քաղաքավարութեամբ մարդուն առջեւն անցնելով սկսաւ որպէսութիւնը հարցնել։ Թուլ սխալած էր սակայն, բարեկամ կարծածը բոլորովին իրեն անծանօթ անձ մըն էր, որուն ի զուր կը ջանար հասկցնել սխալած ըլլալը ներում խնդրելով։

Այս պահուս վրայ կը հասնի իր ժամադիր բարեկամը։ Թուլ որ սեղանի մը յենած էր անծանօթին քովիկը, իր բարեկամը տեսնելով անոր երեսն ի վեր պառաց։

—Ոսկի մը գրաւ կը դնեմ որ սա պարոնին առջեւի կողմէն ուսին գարնելով որպէսութիւնը չես կրնար հարցնել։

Բարեկամը գրաւը ընդունեց և գընաց զարկաւ ուսին անծանօթ մարդուն՝ որ փառաւոր ապտակ մը փակցնելով երեսին, յանկարծակիի բերաւ զայն։ Թուլ դառնալով անծանօթին ըսաւ։

—Հաչուակցած ենք։ Ձեր անծանոթէ մը կերած ապտակը ուրիշ անծանօթի մը փոխանցեցիք։

Մեծանուն կատակախօսը օր մը Լոնտոնի մէջ չրջագայած պահուն փուռի մը առջեւէն անցաւ որուն վրայ արձանագրութիւն մը կար սա իմաստով։ «Ընտանիքներու ալ կը մատակարարուի»։ Արդ, անգլիերէն լեզուի մէկ անպատեհութիւնը սա է որ այս միեւնոյն նախադասութիւնը կը հասկցուի նաեւ «ընտանիք ալ կը մատակարարուի» իմաստով։ Ուստի Թուլ ներս մտնելով և սպասարկու աղջկան քովը երթալով կատարեալ պաղարիւնով առաջարկեց աղջկան որ հինգ տարեկան մանչու մը և ինը տարեկան աղջկան մը պէտք ունենալով եկած էր զանոնք ուզել։ Սպասարկու աղջիկը ապշահար՝ Թուլի երեսը կը նայէր։ Այս վերջինը բնաւ ինքզինքը չկորսնցնելով, չարունակեց։

—Ի հարկին մինակ մանչով ալ կը գոհանամ։ Եւրոը դարձեալ կը հանդիպիմ աղջիկը առնելու համար, եթէ վաճառատան մէջ առձեռն չունիք։

Փռան սպասարկու աղջիկը կարծելով որ ոչ-հաւասարակշիռ մտքով մէկու մը հետ է գործը, սկսաւ օգնութիւն պոռալ որով քիչ մնաց որ Թուլ իրը խեղաթիւրանոց մը դրուէր։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ՊԱՏԿԵՐԸ. —Դեռատի թագուհին Վիքթորիա ԷսՀէնի հաղիւ Սպանիոյ գահը բարձրացած՝ իր սիրուն դիմանկարը արդէն իսկ նմանասիրութեան մը իրը մէջոց կը գործածուի։ Ալֆոնս ԺԳ.ի հպատակները սկսած են գործածել «Դիմասիրութիւն» կոչուած նոր տեսակ նամակադրոյշ մը, որուն վրայ սիրուն թագուհիին դիմագծերը փորագրուած են՝ բարձրաքանդակ և արքայական թագը վրան։ Այս նամակադրոյշը Սպանիոյ հակաթոքսիսային Դաշնակցութեան կողմէ ի վաճառ հանուած է տասը սանթիմի։ Ինքն իրմէ այս նամակադրոյշը թէեւ վարչական տեսակէտով արժէք չունի և չկրնար հասարակ նամակադրոյշի մը պէս տեղափոխութեան ծառայել, բայց վերջերս Սպանիայէն արտասահման ղրկուած բոլոր նամակներուն վրան ալ այդ նամակադրոյշը փակցուած էր պաշտօնականներուն քով։ Ասիկա լուրջ միջոց մըն է սատարելու բոլոր անոնց՝ որոնք կը հետաքրքրուին Դաշնակցութեան բարենպաստակ գործով։ Մեծագոյն ուրախութիւն մըն է նաեւ նամակադրոյշներու հաւաքիչներուն համար, որոնք պիտի փութան իրենց «ալպոմ»ներուն մէջ լաւագոյն տեղը յատկացնել սիրուն թագուհիին թղթադրոյշին՝ զայն զետեղելով «Դեռատի թագաւոր»ինեռրուն քովիկը։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ. — Ռումանիոյ երմտական նախարարը բոլոր նահանգները չրջաբերական մը ղրկելով հրամայած է անյապաղ երմտական պաշտօնարանին հաղորդել Ռումանիոյ մէջ գտնուած Հելլէններու թիւը և անոնց անչարժ կալուածները, ինչպէս նաեւ տուրքի այն քանակութիւնը, զոր հարկ պիտի ըլլայ պահանջել իրենցմէ։

Ռումանիոյ ձեռք առած այս միջոցները հանդէպ Հելլէններուն՝ ցոյց կուտան թէ երկու կառավարութեանց մէջ գտնուած փոխադարձ հակակրութիւնը իր սուր հանգամանքը դեռ չէ կորսնցուցած։

ՔՐՈՆԻԿ

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Կիրակի՝ 6 Օգոստոս, Իզմիրի Ս. Սուրբանոս եկեղեցիին մէջ գոնաբանական մեծանդէս արարողութիւն մը կատարուեցաւ, մեր սիրեցեալ Վեհ. Սուլթանին թանկագին առողջութեանը համար։ Տաճարը համակ լուսազարդուած ու լեցուած էր երկսեռ խուռն բազմութիւնով մը։ Ներկայից մէջ կը նշմարուէին Գաւառ. Ժողովոյ անդամները, Տնտեսական և այլ ժողովներու ներկայացուցիչները, վաճառականական, սեղանաւորական, և բարձրդասէ բազմաթիւ ազգայիններ, ինչպէս նաեւ Մամոյ ներկայացուցիչներ, Գոլսահայ թերթերու թղթակիցք, եւայլն։ Օրուան պատարագիչն էր Առաջն. Փոխանորդ Տ. Յովհաննէս Ա. քհն. Միսնասեան, որ յաւարտ Ս. պատարագի արարողութեանց, մեր սիրեցեալ Վեհապետին թանկագին առողջութեանը առթիւ բարեմաղթական արարողութիւններ կատարեց, իր չուրջը ունենալով քաղաքիս և արուարձաններու բոլոր քահանաները։ Արարողութիւններէն վերջ Տ. Յովհաննէս Ա. քհն. Ս. Սեղանին առջեւ բարկատարած աղօթեց որ Աստուած անսասան պահէ իր Գահուն վրայ մեր սիրեցեալ հպատակաէր Սուլթանը, որուն անթիւ բարիքները վայելած ենք և կը վայելենք միշտ։ Սոյն սրտառուչ բարեմաղթութեանց մասնակցեցաւ երկսեռ ժողովուրդը ցնծագին «ամէն»ներով։

Նոյնպէս երկուշաբթի՝ ազդ. հիւանդանոցի մատրան մէջ գոհարանական ու բարեմաղթական արարողութիւններ կատարուեցան խուռն բազմութեան մը ներկայութեան, ուր կը գտնուէին նաեւ հիւանդանոցի ամբողջ պաշտօնէութիւնը։

* * *

Երկուշաբթի կէս օրէն վերջ ժամը 2ին (Հ. Ե.) յատուկ հրաւիրմամբ, առաջն. փոխանորդ Տ. Յովհաննէս աւագ քահանայ իր հետ ունենալով Տ. Տ. Յակոբ և Գաբրիէլ քահանաները ու առաջնորդարանի վարչութեան անդամներէն Յակոբ էֆ. Պալըքճեան ու Վահան էֆ. Պարտիզպանեանը՝ կառքերով կառավարական տպարանքը գնաց ուր պատչաճ պատիւներով ընդունուեցաւ մեծ հիւրասրահը։ Սրահին պատուոյ տեղը բազմած էր կուսակալ բարձր. Քեամիլ փաշա, իր չուրջը ունենալով կառավարական բարձր անձնաւորութիւններ, ներկայ էին նաեւ Իզմիրի այլ և այլ հասարակութեանց հոգեւոր պետերը, հիւպատոսները, թարգմանները, ընկերութեանց անօրէնները եւն.։ Որոշեալ ժամուն բարձր. կուսակալ փաշան խօսք առնելով ջերմապէս բարեմաղթութիւններ կատարեց Ն. Վեհափառութեան թանկագին կենացը համար։ Բոլոր ներկայք բարեմաղթութեանց մասնակցեցան յուսկայս ու ջերմագին «ամէն»ներով։ Ապա Ն. բարձր. փաշան սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցաւ ներկաներուն հետ, որոնց պատուասիրութիւններ եղան պատչաճ կերպով։

ՋՈՒՆԴԵԱՆ ԿՏԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

ՋՈՒՆԴԵԱՆ ՍԱՆԻՆ ՀՕՐ ՆԱՄԱԿԸ

Որդւոյս՝ Զունդեան սան Նանսիի Համալսարանի ուսանող Երուանդ Նազարեանի մասին հարկ կը սեպեմ մէկ քանի տող գրել, նկատելով որ Զունդեան երկրորդ սանի մը ներկայ ընտրութեան առթիւ՝ զրպարտիչները չեն բաւականանար արդէն հրատարակուածներովը, և ամբողջ ընտանիք մը բարոյական անպատուելու ագեղ դիտումով սկսած են նաեւ քաշքշել զինք իբրեւ չար օրինակ և զզուանչելի նորընտիրը անոր հետեւած զեղխ կեանքին, որու արդէն ուղղուած է ազգու յանդիմանագիր մը՝ տրուած տարեկան նպաստը դադրեցնելու սպառնալիքով։ Արդ, որդիս հեռու է և տեղեկութիւն չունի անցած դարձածէն և չի կրնար այս չարամիտ զրպարտութեանց դէմ ինքզինք պաշտպանել։ հետեւապէս մեզ՝ իր ծնողաց անկ է զինք հարուածողներու դէմ պաշտպան կանգնիլ և չի թողուլ որպէս զի դեռ չարունակեն մոլորեալ ուղեղով յանիրաւի մրոտել որդւոյս ճակատը։

Ներսի մեզ ըսել որ նախայարձակ հրատարակութեամբը Տ. Մկրեան Հայր, եթէ իրօք խոնարհամիտ Քրիստոսի պաշտօնեայ մը ըլլար, անշուշտ զմեզ իբր ծնողք՝ պիտի ճանչնար, և մեր զաւակին նկատմամբ իր ընելիքին մասին մեզ ալ տեղեկութիւն պիտի տար ընելէն առաջ։ Կը հարցնինք Տ. Մկրեան Հօր թէ ինչո՞ւ համար «Հայտէ հայտէ, չեմ խառնուիր ես» ըսելով մերժեց միջամտել որդւոյս անցեալ տարի խորուած 100 ֆրանքի խնդրոյն զոր մենք իսկ ազդու միջոցաւ գանձել տուինք։ Հապա ինչո՞ւ այժմ փութաց անմիջապէս խառնուիլ սոյն մեզ համար անպատուաբեր գործին։ Երբ որդիս իր միակ արժանաւորութեամբ և դիրքով (ոչ թէ ոգի ի բռին ոմանց աշխատանքովը ինչպէս դիտել տրուած է Մասիսի մէջ) ընտրուեցաւ և գնաց՝ հակառակորդ սրտերու մէջ մեծ ու անբուժելի վէրք բանալով գնաց։ և այժմ կ'ուզեն զայն թողուլ իր կրթական նպատակին կէս ճամբուն վրայ։ Տ. Մկրեան քանի՞ անգամ նամակ գրած է զաւկիս և քաջալերած է զինք իր ուսմանց մէջ, զգուշացուցած է իր բարոյական կեանքին մէջ։ Ասանկ բան մը տեղի ունեցած չէ բնաւ։

Որդիս Ճանաչածողովին ոչ՝ բայց անոր Սրբազան Նախագահին չատ անգամ գրած է մեր միջոցաւ և մենք յանձնած ենք Ն. Սրբազնութեան բնակարանը, իր բարապաններու միջոցաւ։

Որդիս բարոյապէս մոռցուած էր ցարդ, սակայն բարեբաղդաբար մենք իր հեռատես ծնողքը կանք։ չարաթական կանոնաւոր թղթակցութեամբ չարունակ քաջալերած ենք զինք իր ուսմանցը մէջ, յորդորած ենք զինք իր բարոյական կեանքին մի՛չտ կանգուն մնալուն մէջ, զգուշացնելով մանաւանդ հեռու մնալ ամէն վատ ու թեթեւամիտ և անբարոյական անձերէ որոնք նենգութեամբ իր ճամբան չարունակելուն խոչնդոտ կրնան ըլլալ։

Տէր խմբագիր աւելորդ չի համարուի թող երբ փութանք սորես տեղեկութիւն մը տալ թէ որդւոյս կողմէ ի՞նչ պիտճէով կը ծախսուի բարերարին կտակած 2000 ֆրանքը՝ կանխատեսութեամբ մը տեղւոյն կեանքի պայմանները լաւ ուսումնասիրելովը։

Համալսարան մը որչափ որ պետական հաստատութիւն մըն է և ձրի, այսու ամենայնիւ ճարտարարուեստական ճիւղերը վճարունքով են և առայս որդիս պարտի վճարել։

Արձանագրութեան և գրադարանի տուրքերը տարեկան ֆրանք	130
Բնագիտական գործնական աշխատութեանց համար	100
Բնալուծական գործնական աշխատութեանց համար	100
Աթլիէ	100
Ճարտարարուեստական նըկարներու համար	100
Ուսմանց համար անհրաժեշտ առարկայից	100
Սենեկի վարձք, նախաճաշի լուացքի	540
Մնունդի օրական 2 ֆր.	720
Դրամի փոխանցման taxeի ծախսուց	10
Կօշկի, հագուստի, թղթակցութեան եւն.	100
	2000

Այժմ ամէն բանիմաց անձ և նոյն երկրի կենցաղին մօտէն ծանօթ մը պիտի ըմբռնէ թէ ուսանող մը ի՛նչ զեղխ կեանք պիտի ունենայ այս որոշակի պիտճէով։ Արդեօք կրնան պնդել որ բարեյիշատակ կտակարարը հիշդ նուազագոյն պիտճէով չարած է։ Սակայն և այնպէս զաւակս սոյն համեստ պիտճէէն խնայած և գնած է 14 կոոր գործիքներ որոնց մէջ կայ motocyclette մը չրջակայ գործարանները երթալով մօտէն ուսումնասիրելու անոնց մեքենական ներքին կազմակերպութիւնները, չվճարելու համար չարունակ երկաթուղիի։

Ինք չինած է նաեւ մասնաւոր գործիք մը այնչափ կատարեալ որ իր մեծանուն բրօֆէսէօրներուն՝ Պիչայի և Պլունտլօի նման գիտուններէ գնահատուած և իր Ֆրանսացի ընկերներուն կողմէ չնորհաւորուած է. և միւս գործիքներուն հետ համալսարանին մէջէն է։ Այսպէս իր ուսումնութիւնը չի կայանար երեք կամ հինգ անծանօթներ գտնելուն մէջ։ Իր ուղեղը մտրճուած է բարձր ուսողութեան խորերը ուրկէ դուրս ելլելուն ընական է որ յոգնած դադրած ըլլայ։ արդ եթէ լաւ մտնդ մը առնէ, մաքուր մը հագուելով կաղդուրուի և սանկ պտոյտ մը ընէ՝ միթէ զեղխ կը հաչուի արդեօք իր ընթացքը։ Մանաւանդ ամէն տարի կարգը կը փոխէ զաւակս, մինչդեռ եղած են նոյն իսկ երկրորդական վարժարաններուն մէջ որ չեն կրցած կարգ փոխել և կամ հրաժարած են և կամ մերժուած։

Զեղխ ուսանող մը չի հրաւիրուիր երբեք տեղւոյն Քրէտի Լիսէէի նման դրամատան մը տնօրէնէն, իր մեծանուն բրօֆէսէօրներէն և այլ պատուաւոր անձնաւորութեանց կողմէ։ Կրկին ենթադրենք որ իր արտաքին կեանքին մէջ զեղխ է։ հերիք է որ չարունակ կը հետեւի իր կրթական նպատակին հասնելու՝ ուսանելով։ Եւ արդէն հինգ տարի պայմանաժամ ունի սորվելու։ Զայս հաստատեց տեղւոյս Աւստրօ-Հունգարական հիւպատոսարանը, յայտարարելով միանգամայն թէ նպաստը ինքնին կը դադրի այն պարագային, երբ համալսարանի վարչութիւնէն տեղեկագրուի թէ ուսանողը չարունակ չի յաճախէ իր ուսման և ընդունակ չէ աշխատելու։

Այս պայմաններէն դուրս բոլոր այս գրուածները պախարակելի գտան և յայտնեցին որ բացարձակ թշնամութեան արդիւնք են ասոնք։ Այժմ բոլոր այս փաստերը ըմբռնելէն վերջ երբ բացատրութիւն մը տալու և առնելու մտօք մեր պարտաճանաչ Տէր Մկրեան հօրը դիմեցինք իր բնակարանը՝ «ժամանակ չունիմ, վաղը թող ժամ գայ» ըսելով կը մերժէ ընդունիլ։

Այս առթիւ և միշտ կամք և մնամք միշտ թերթիդ բարգաւաճման աղօթող։

Հայր Զունդեան սանի և ուսանողին Նանսիի գիտութեանց համալսարանի՝

ՄԱՏԹԷՈՍ Կ. ՆԱԶԱՐԵԱՆ

ԲԱՐԻԶԷՆ կը գրեն թէ Ս. Գ.Լուսաւորիչ Ուսումնարանի նախկին սանէրէն Պ. Գրիգոր Բուլճի այս տարի իր իրաւագիտութեան ուսումը աւարտելով, յաջող քննութենէ մը վերջ՝ Իրաւաբանութեան Լիսանսիէի աստիճան ստացեր է։ Կը չնորհաւորենք երիտասարդ իրաւագէտը այս յաջողութեան համար։

ԴՈՀՈՒԹԵԱՄԲ կ'իմանանք թէ Ծաղիկ կանանց յատուկ չաբաթաթերթին հրատարակիչ Վահան էֆ. Թոչիկեան բաւական ապաքինած ըլլալով, ի վիճակի պիտի ըլլայ մօտաւոր ժամանակի մէջ չարունակելու Ծաղիկի հրատարակութիւնը, նոյն խմբագրութեամբ։

ԾԱՆՕԹ վաճառական Յակոբ էֆ. Տիլսիզեան երէկ Տիկին և Օրիորդ Տիլսիզեանի ընկերակցութեամբ դէպ ի Մի-

լան մեկնեցաւ զբօսական պտոյտ մը կատարելու համար։ Բազմաթիւ բարեկամներ ու համակիրներ մինչեւ չոգենաւ ողջերթ մաղթելու գացած էին։

ԴԱՏԱՐԱՆ Մխիթարեան վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներէն Պ. Վահրամ Փափազեան երէկ առաւօտ Վենետիկ մեկնեցաւ ուր Մուրատ Ռաֆայէլեան վարժարանը պիտի յաճախէ և ուրկէց վերջ պիտի մտնէ Բատուայի Բժշկ. Համալսարանը։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Հոգաբարձութիւնս ՀՆՈՐՀակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ Յուլիս ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են հիւանդանոցիս.—

Տեարք՝ Լեւոն և Արամ Յ. Սթամպոլլեան՝ ի յիշատակ իրենց հանգուցեալ հօր. 1080։ Ամերիկայի Մէտիսըն քաղաքի բարեսէրներէ 480, Տէօքմէճի Հայ Արհեստաւորք 432, Յակոբ էֆ. Տիլսիզեան 190, Տիկին Մէնթուհի Ս. Տէմիրճեան ի յիշատակ իր ննջեցեալոց 108, Տէր և Տիկին Յակոբ Պապեան իրենց անդրանիկ որդւոյն Ծննդեան առթիւ 108. Տեարք Ստեփան Տ. Ասարեան մատաղագին 108, Միսաք Խաչիկեան կարնեցի 108, Բարսեղ Սվաճեան Կեսարացի 108, Յակոբ Փափազեան Ագշէհիրցի 108, Տիկին Մարիցա Իմամէճեան ի Շարլօզա 95, Սիրաք փասարան) ձեռամբ Նշան Ղուկասեանի 92, Տիրան Հիւսիսեան 60, Գրիգոր Կարապետ Մանասլեալ 40, Սարգիս Զէթինեան, Ղեղիա Սրապիոն, Մկրտիչ վարժապետեան Ասլանպէկցի, Սիրուն Վարդենեան Արմաշցի, Պետրոս Իսկէնտէրեան, Ալեքսանդր Եղիազեան Ատաբազարցի, Կարապետ Խաչիկեան Սիվրիհիսարցի, Կիրակոս Եաղմուրեան 20ական։ Ընդամէնը երեք հազար երկու հարիւր եօթանասուն և եօթ. 3277։

Սիկառի թղթի յուլիս ամսոյ հասոյթն եղած է 3350 ղրշ.։

Օգթ. Լուսիի Մոնէէրի 110 կըտոր բժշկական գրքեր և տետրակներ և 13 կտոր զանազան գործիքներ։ Ֆէլիչէ Պիզէրկ և ընկ. Միլան, ձեռամբ յանձնակատար Լիւքս և Բլատնէրի 50 չիշ հանքային ջուր։ Յանձնակատար Լիւքս Բլատնէր 8 տուփ էանիֆէլ անուն դեղ մը։ Ագն. Տիկին Նուարդ Գ. Կիւլպենկեան ի Լոնտոն 1 Մնտուկ էլեմթիկ Մուչնպա 89 մեթր։ Բարեղ էֆ. Ճէզայիրլեան 8 կտոր Գանճ Օրնիման։ Օրիորդ Մանոնիկ Նազարէթեան 1 հատ արծաթեայ ձեռք 2 տրամ։ Սօֆիկ Ֆրէնկեան 1 հատ արծաթեայ փոքր խաչ։

Ա.Զ.Ի.— Յառաջիկայ կիրակի 13 օգոստոս 1906, Ս. Աստուածածնայ ոտնին առթիւ, ըստ փափաքանց Թաղ. Խորհրդոյ և համայն գիւղիս ժողովրդեան, Դեր. Գէորգ Ա. եպս. Եղեցեան հանդիսաբեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել և իր բարեխօսութեամբ մխիթարել բարեպաշտ ժողովուրդը։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Դարթալի
Ատենադպիր Ատենապետ
Մ. Գ. ՓԻՈՍԵԱՆ Մ. Վ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ

Յ. Գ.— Ժամերգութիւնք պիտի սկսին ժամը 12½ին և պատարագ ժամը 3ին։ Ի գիտութիւն կղզիաբնակ ժողովրդեան կը ծանուցանենք թէ կամուրջէն ժամը 1½ին մեկնող չոգենաւը 3ին Գարթալ կը հասնի։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ շաբաթ իրիկուն Եէնիգաբաղ սկսելիս Եղիսէ էֆ. Գրիգորեանի բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութիւնը Օր. Բերթան Գրիգորեանի ընդ Դառնիկ էֆ. Բաբազեանի, ի ներկայութեան երկու կողմի ազգականներու և բարեկամներու։

ՄԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

Նոր դասագիրքերու գրացուցակը ձրի կը ղրկէ։ Հարիւր ղրուշի գիրք առնողին 25 ղրուշը կը ղեղչէ։

Առանց թղթատարի ծախք պահանջելու ամէն գիրք Պոլսոյ գինով ուղղին կը հասցնէ։

Դիմեցէք մէջտ, կ. Պոլիս, Մէրճան փողոց թիւ 57։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

22 Օգոստոս 1906

Ֆրանսական 3%	97.67
Օսմանեան Միացեալ	97.37
Երկաթուղի	147.50
Պանք Օթթօման	646.—
Րէժի	438.—
Թրանսվաալ	63.—

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎԱՖԻՇԱԹ

Արտէմաթը հասնելիս մէպնի Քարխանէի ամիրէ միւտիրլի սատէթլու Հիւսաեի պէյէ թէրքիէն բիւթպէի Ուլէա սընքիք սանիսի թէվճիհ պուրլուլմուշ տը։

ՆԸՇԱՆ

Հաշմէթլու Բուսիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրինին մապէյնճիէրինէն օլուպ Պարը Սիյան Բուսիա Վաբօր վէ Թիճարէթ գումբանեասընին միւտիրի ումումիսի պուլունան միւսիւ Նիքոլա Ատամովիչ Բէզվոսքթա միւշահէտ օլան մէսաբի իսպրխանմէսինէ մէպնի իքինճի բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանվարը ինսան պույրուլմուշ տը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՊԱԿԱՆ ՆՈՒԻՐԱԿԻ փոխանորդ Տ. Պորկոմանէրօ առջի օր Կայս. Պալատ երթալով ի դիմաց Պապին և Պոլսոյ լատին հասարակութեան ջերմագին շնորհաւորութիւններ մատոյց, Վեհ. Սուլթանին կատարեալ առողջութեան համար։

ԹՈՒՐՔԵՒՊՈՒԼԿԱՐ առեւտրական դաշնագրին կնքման բանակցութիւնները աւարտեցան, ինչպէս գրեցինք։ Պայմանագրին վաւերացած պատճէններուն փոխանակութիւնը մօտերս պիտի կատարուի։

ՆՈՐ ՏՈՒՐՔ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր նոր տուրք մը հաստատել, իբր եկամուտ Թուրքիոյ հնութեանց պահպանման և Թանգարանին եւմտացոյցին յաւելման համար։ Նախարարաց Խորհուրդին որոշմամբ ապէց եռք, տարեկան 10, 20 և 30 ղրուշ պիտի առնուի ճարտարապետներէն, իրենց թէքֆիրէին համաձայն։ Տարեկան 5 ղր. հիւանդներէ, քարակոխներէ և այս կարգի արհեստաւորներէ. 1 ղրուշ գործաւորներէ։ Իսկ հարիւրին 5 տուրք մըն ալ պիտի առնուի չէնքերու չինութեան և նորոգութեան արտօնագիրներու վրայէն, երբ կալուածին արժէքը 30,000 ղրշ. և անկէց վեր է։

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ ԽՌՎԱՐԱՐՆԵՐ.— Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհ. դատախազութիւնը կը ծանուցանէ թէ ի բացակայութեան դատուած է ֆրանսական հիւանդանոցին բժիշկներէն Տաղավարեան որ Ֆիլիպէ և յետոյ Եգիպտոս փախչելով յեղափոխականներուն միացած էր։ Հաստատուեցաւ թէ յիշեալը անմեղմէ էր, որոնք յեղափոխութեան գործնական պատրաստութեան մասին կարգ մը արարքներու և միջոցներու ձեռնարկած էին։ Դատարանը զայն դատապարտեց ցմահ բերդարգելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկման և գրաւեալ գոյքերուն մատակարարութեան։

*** Նոյնպէս ի բացակայութեան դատուեցան, Սկիւտար, Իճառիէ բնակող սրճեփ կարապետի որդիները Արմենակ և Տիգրան, որոնք Եգիպտոս երթալով յեղափոխականներու միացած էին։ Հաստատուեցաւ թէ ասոնք յեղափոխական են, և խռովարարութեան մասին խօսելով որոշում տուողներէն են։ Հետեւաբար դատարանը 5ական տարի բերդարգելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկման և գրաւեալ գոյքերուն մատակարարութեան դատապարտեց զանոնք։

*** Պոլսոյ եղեռնադատ ատեանը դարձեալ տասը օր պայմանաժամ տուաւ Պոլսեցի ըլլալով Նիկոմիդիա բնակող Հայ-հռոմէական 30 տարու առաղնագործ Սիլվիո Զէրքովիչի, որ Նիկոմիդիայէն Մարսիլիա փախչելով յեղափոխականներուն միացած էր։ Յիշեալը եթէ նոյն պայմանաժամին չներկայանայ դատարան, իբր օրէնքի անսայտող, ի բացակայութեան պիտի դատուի։

ԸՆԴՀ. ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Եկմական նախարարութիւնը սկսաւ մէյմէկ ամսաթոշակ վճարել պետական բոլոր պաշտօնատարներուն։

*** Զինուորական հանգստեան թոշակի մնուկը շաբաթ օր պիտի սկսի վճարել Յուլիսի ամսաթոշակը։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ. — Թաղապետական Յրդ շրջանակին՝ Տէֆթէրտար Ահմէտ Զէյէպի Թաղին մէջ առջի օր ըսկըսաւ մարդահամարը 24րդ ճիւղին պաշտօնեայ Օսման Սիրէթ ու Մէհմէտ Սալիմ էֆ.ներուն կողմէ։ Նախապէս Թաղին երեւելիներուն ներկայութեանը տեղւոյն իմամը աղօթքներ ըրաւ կայս. արեւշատութեան համար։ Մարդահամարի վարչութեան Տնօրէնի օգնական և նոր մարդահամարի քննիչ Միհրատ պէյ և նոյն վարչութեան պաշտօնեաներէն Շեվքէթ պէյ Սկիւտարի Յուսնաց վարժարանը գացին, ուր Յունաց աւագերէցը և բոլոր կղերականները, եկեղեցական հագուստներով աղօթքներ ըրին կայս. արեւշատութեան համար։ Յետոյ նոյն վարժարանին մէջ սկսաւ շրջակայ յունարնակ թաղերու մարդահամարը։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— Մարդահամարի կանոնադրին 44րդ յօդուածը կը տրամադրէ թէ մարդահամարի տումարներուն մէջ արձանագրուած անձ մը երբ մէկ նահանգէն միւսը առժամաբար իր բնակութիւնը փոխադրէ և երբ անցագիր ստանալու համար դիմում ընէ, ցոյց տալիք իլմուխապէրին համաձայն, փոխադրութիւնը միայն «վուգուաթ»ի տումարին մէջ արձանագրուի։ Նաև իր երթալիք տեղէն կամ գիւղէն սացուած փոխադրութեան իլմուխապէրն ու իր անցագիրը պէտք է մինչև երկու շաբաթ ցոյց տալ տեղւոյն մարդահամարի վարչութեան, որ փոխադրութիւնը կ'արձանագրէ «վուգուաթ»ի տումարին մէջ և Օսմանիէ Թէզքէրէսիին վրայ ծանօթութիւն մը կը նշանակէ։ Անոնք որ այդ պայմանաժամին մէջ նոյն գործողութիւնը չկատարեն, 25 ղրուշ տուգանքի կ'ենթարկուին։ Զեռնէնաս պաշտօնարանը տեղեկանալով որ մէկ քանի տեղեր կանոնագրին վերոգրեալ տրամադրութիւնները չեն յարգուիր, և նկատելով որ անոնց գործադրութիւնը անհրաժեշտ է բարեկարգութեան տեսակէտով և մարդահամարի հաշիւներուն չպակսելուն համար, ծանոյց ամէն կողմ գործադրել կանոնագրին այդ տրամադրութիւնները։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վերատեսչութիւնը Պոլսոյ նամակատուներուն մէջ հեռագրական մեքենաներ դնել որոշած էր։ Այդ որոշումը առայժմ պիտի գործադրուի միայն Սամաթիոյ, Թոփգապուի, Էյիւբի և Գալատայի նամակատուներուն մէջ, ուր հաղորդակցութիւնները պիտի սկսին կայս. Գահակալութեան տարեդարձին օրը։

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՐՔԵՐԸ.— Եկմական նախարարութեան տուրքերու գանձման Տնօրէնի օգնական Անասթաս Սրտքը էֆ. առջի օր Պետական Խորհուրդին հրաւիրուելով, ներկայ գտնուեցաւ՝ Պոլսոյ կալուածական տուրքերու մասին կատարուած խորհրդակցութեանց։

ՀԱՆՐԱԿԱՌՔԻ ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.— Գրած էինք թէ ձեռնհաս պաշտօնարանէն մենաշնորհ խնդրուած էր Դատրգիւղի, Հայտար Փաշայի, Ֆէնէր Եոլբի, Կէօղթէփէի մէջ եւայն հանրակառքեր բանեցնելու համար։ Զեռնհաս պաշտօնարանը մերժեց այդ ծրագիրը, նկատելով որ այդ տեղերը հանրակառք բանելը յարմար պիտի չըլլայ։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Օգոստոս 7ին թէ՛ քաղաքին և թէ բանտին մէջ ժանտախտի դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՄԱՀ. — Զաթալճայի կառավարիչ ձէվատ պէյ որ հիւանդ էր մեռաւ Սթենիայի ապարանքին մէջ և յուղարկաւորութիւնը կատարուելով թաղուեցաւ Սկիւտարի մէջ։

«ՍԹԱՄՊՈՒԼ»ի արտօնատէր Մ. Տէլիպէօֆ որ ընտանիքով Վիշիի ջերմուկները կը գտնուէր, երէկ Պոլիս դարձաւ Օրենոք չոգենաւով։ Բարի դալուստի գացած էին Սդամպուլի պաշտօնէութիւնը և բազմաթիւ բարեկամներ։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ առողջապահութիւնը արդի բժշկութեան հոգածութեան գլխաւոր առարկաներէն մէկն է, որովհետեւ կանոնաւոր մնդառութիւն անկարելի է առանց առողջ ակռաներու որ մարսողութեան և ընդհանուր առողջապահութեան տեսակէտով ամէնէն կարեւոր դերը կը կատարէ։

Այս առթիւ փութանք յայտարարել թէ՝ ակռաներու և բերանի առողջապահութեան համար Սանիթոլ անուամբ ճանչցուած ամերիկեան ակռայի փոշին, հեղուկը և խմորը ընտիր յատկութիւններով օժտուած պատրաստութիւններ են, որ աչխարհի ամէն կողմը բանիմաց մարդոց վստահութեան արժանացած են։ Կ. Պոլսոյ մէջ սոյն պատրաստութեանց վաճառման միակ կեդրոնատեղին է Իպրահիմ Նազիֆ մեծ դեղարանը՝ Պոլիս Պապը-Ալի Ճատէսի։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՁԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ. — Վանայ կինճ գաւառին նայիպ և նախագահ ատեանին նախագահ Հասան Բահի էֆ. և անդամ Մէհմէտ պէյ, գործադիր պաշտօնեան և այլն՝ կաշառք կերած ըլլալով, դատաստանի ենթարկուեցան։ — Դատաստանի ենթարկուեցաւ նաեւ Պողոսեանի (Էնկիրի) նախագահ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնականի փոխանորդ ոստիկան Հիւսէյն էֆ. որ առանց արտօնութեան ճամբու ծախք առնելով զեղծում գործած էր։

ՄՆԱՑԿ.— Ծովային Առեւտր. դատարանը մնակ հուչակեց Մահմուտ Փաշա, Ֆինճանճըլար, մանրավաճառ Գրիգոր Թաթարեանը։

*** Պրուսայի կեդր. նախագահ ատեանը մնակ հաչակեց Քոզա խան հաստատուած վաճառական Եսվրուեան Քերոբիկը։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— Եղեռնադատ ատեանը, դատեց տասնհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած Ալիզ անուն մարդ մը որ կեդրոնական բանտին մէջ ձեռք անցուցած հայի դանակով մը սպաննելու դիտաւորութեամբ տասնըմէկ տեղէն վիրաւորած էր նոյն պատժին դատապարտուած Եուսուֆ անուն անձը։ Ալզիզ դատապարտուեցաւ իր տասնհինգ տարուան պատիժը լրացնելէ ետք երեք տարի ալ միւսնոյն պատիժը կրել՝ Եուսուֆը վիրաւորած ըլլալուն համար։

*** Տարի մը բանտարկութեան և երեք ոսկի տուգանքի դատապարտուեցաւ Բոսիսէր Ահմէտ Համտի էֆէնտի որ Հաֆըզ Արիֆ էֆէնտիի դրամը սպառնալիքով առած էր։ Հինգ հինգնոց տուգանքի՝ նշան որ պատուէրի հակառակ չարժած էր։ Երկու ոսկի տուգանքի՝ 7րդ թաղապետութեան հաւաքիչներէն Նիսիմ էֆ. որ Պեօյիւքտերէ բնակող Սաֆրիչ Յակոբը ծեծած էր։ 3 ամիս բանտի՝ Որդիկ Միհրանեան որ Ամէնի գոյքերը գողցած էր։ Կէս ոսկի տուգանքի՝ Գէորգ որ անպատիւ խօսք ըսած էր Գրիգորի։ 3 ամիս բանտի՝ Մկրտիչ որ Նիկոմիդիոյ մէջ ծեծած էր Տիւրիկը։ Սատագաթ անուն սեւամորթ գերին աղատագրութեան գիր մը տրուեցաւ։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ. — Սապանճայի հեռագրատան պաշտօնեայ Աբիզ էֆ. առջի օր Սօուք Զոշմէի հեռագրատան մօտ սրճարան մը նստած պահուն յանկարծամահ եղաւ սրտի կաթուածէ։

ՍՐՏԱՃՄԼԻԿ ԱՐԿԱԾ ՄԸ.— Պոլսոյ Մէվլևանէ թաղին մէջ, անցեալ օր, ցաւալի արկած մը պատահեցաւ։ Դանակագործ Նուրիի կինը եղինճ կը պատրաստէր խոհանոցին մէջ նոյն պահուն սանի մը մէջ դրուած եռացած իւղը մէկ մէթր բարձրութիւն ունեցող պատին վրայ դրաւ, որուն տակը նըստած էր իր մէկուկէս տարեկան աղան. այդ միջոցին սանը, լաւ դրուած չըլլալով, վար ինկաւ և եռացած իւղը թափեցաւ տղեկին վրայ։ Տղեկը այրեցաւ մրկեցաւ. թէեւ հիւանդանոց տարուեցաւ, սակայն ի զուր, երէկ մեռաւ։

ԱՐԵՒԻ ՄԵՂԵԱՆ ՄԸ

Պատմութենէն յայտնի է որ Եգիպտոսի նախնի բնակիչները արեւը կը պաշտէին և անոր համար մեծ մեհեաններ չինած էին։ Նշանաւոր Եգիպտագէտ Մասբէրօ, այս մեհեաններուն մասին վերջերս կատարած խուզարկութեանց և պեղումներուն վրայ հետաքրքրաշարժ յօդուած մը հրատարակած է, որուն է՛ն շահեկան կէտերը հետեւեալներն են.—

1898ին ձմրան օր մը Մ. Բիսինկ Ապուքիրի դաշտերուն մէջ շրջագայած միջոցին, խորհեցաւ անապատին եղերքը գտնուող բլրակներէն մէկուն մէջ հնագիտական պեղումներ կատարել։ Սակայն ինք զրաղած ըլլալուն, այդ գործը յանձնեց ուրիշ հնագէտներու, որոնք երեք տարի շարունակ՝ այսինքն 1898էն մինչեւ 1901ին պեղումներ կատարելով, եգիպտական հնութեանց վերաբերեալ կարգ մը հնագիտական գործեր երեւան հանեցին։ Մ. Բիսինկ վերջերս այս գիւտերուն մասին պատկերազարդ գիրք մը պատրաստեց։ Նոյն հետազօտութեանց միջոցին Ապուքիրի անապատին մէջ գտնուած արեւու մեհեանը ուղղանկիւն քառանկիւնի ձեւով չինուած է։ Եգիպտոսի հին ճարտարապետները զայն ողողումներէն զերծ պահելու համար, չոր աղիւսներով չինուած բարձրաւանդակի մը վրայ կառուցած են։ Մեհեանին մօտիկը գտնուած բուրգը կիզէի ծանօթ բուրգերուն ձեւը չունի, այլ Մէյիտումի բուրգին ձեւովը չինուած է։ Բարձրութիւնը մօտաւորապէս 30 մէթր և երկայնութիւնը 40 մէթր ըլլալով, երեք ճակատներուն վրայ զարդ բնաւ չկայ։ Իսկ հարաւ. նայող չորրորդ երեսին վրայ մասնաւոր դուռ մը չինուած է, ուրկէ սանդուխի մը միջոցաւ բուրգին վրայ չինուած բարձրաւանդակը կ'ելլուի։ Այս բարձրաւանդակին վրայ 36 մէթր բարձրութեամբ աղիւսէ չինուած երկայն քար մը տընկուած է։ Բուրգին դուրսի կողմի բակին մէջ կան շատ մը սենեակներ, որոնց մէկ մասին մէջ կը պահուէին ամէն տեսակ ուտելիքներ։ Իսկ միւս մասին մէջ կը բնակէին քուրմերը։ Արեւմտեան կողմը ճերմակ մարմարէ չինուած կար զոհի սեղանը։ հոս ամէն օր միսէ, հացէ, բանջարեղէնէ և այլ պտուղներէ բաղկացեալ մատուցումներ կ'ըլլային։ Բուրգին գագաթը տնկուած քարին կատարին վրայ կը գտնուի Բա կոչուած արեւը որ լուսաճաճանչ աղեղի մը ձեւով չինուած է։ Մինչեւ հիմա եգիպտական բոլոր չատուածները կենդանիի կերպարանքով նկարագրուած ըլլալով, բուրգին գագաթի այս ձեւը շատ մը հնագէտներու զարմանք պատճառած է։ Սակայն բազում փորձերէ և հետազօտութիւններէ յետոյ ապացուցուած է թէ այս բուրգը և մեհեանը փարաւոնան գարերէն շատ առաջ չինուած են։ Մեհեանին դուրսի կողմը հարաւային երեսի աւերակներուն տակ գտնուած են հին նաւակի մը բեկորները որ շատ ճարտարութեամբ չինուած էր։ Հնագէտներու խօսքին նայելով, յիշեալ նաւակը որ 30 մէթր երկայնութիւն ունէր, մին է այն երկու նաւակներէն որ չինուած էր արեւու չատուածը պտտցնելու նպատակաւ։ Եւ իրաւ ալ Եգիպտացիներուն կարծիքին դայելով Բա, այսինքն արեւու չատուածը, 24 ժամը անգամ մը Նեղոսի վրայ կը շրջագայէր։ Առաուները գիշերուան մթութեան մէջէն դուրս ելած միջոցին կը շրջագայէր երկու նաւակներէն մէկուն մէջ նստած որ մանգիս կը կոչուէր։ իսկ իրիկունը սամմիթ կոչուած միւս նաւակով կը վերադառնար։ Երկրորդ նաւակին բեկորները երեւան հանելու համար թէեւ շատ աշխատուեցաւ, սակայն կարելի չեղաւ։ Եթէ նկատի առնենք այն պարագան թէ մեհեանը չինուած է Նեղոսի ձախ կողմը, ուրկէ արեւը մարը կը մտնէր, այն ատեն կըրնանք գաղափար կազմել թէ գտնուած նաւակը Բաի իրիկուան պտոյտին համար յատկացուած սամմիթն է։ Մինչեւ հիմա եղած հին գիւտերէն ապացուցուած է թէ Եգիպտացիք ամէն ինչ հաստատուն և տոկուն նիւթերով կը չինէին։ հետեւաբար զարմանալի չէ երբ յիշեալ նաւակներն ալ աղիւսէ չինուած ըլլան։ Կրնանք վստահաբար ըսել թէ ասոնք Եգիպտական հնութեանց մէջ թանկագին և արժէքաւոր տեղ մը պիտի բռնեն։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԱԼԲԱՐԷԶՈ, 21 Օգոստոս.—Հաբիւրաւոր մեռեալներ անթաղ կը մնան։ 1500 հոգի մեռած են աղէտէն։ 3000 հոգի, որ մեռած կը կարծուէին, ողջ առողջ գտնուեցան։ 5 միլիոն անգլ. ոսկի նիւթական վնաս կայ։ Բացի Վալբարէզոյէ, մէկ քանի ուրիշ քաղաքներ ալ վնասուեցան մեծապէս։ սասերկու տեղեր քանդ ու աւեր եղան երկրաշարժի ցնցումներէն։ Վալբարէզոյի մէջ 1000 հոգի մեռած են և 2 միլիոն ոսկիի վնաս կայ.

ԲԱՐԻԶ, 22.— Արտաքին գործոց նախարարը հեռագիր ստացաւ թէ Սանդիակոյի ֆրանսական դեսպանատունը անվնաս մնացած է թէև, բայց ֆրանսական գաղութին վնասը մեծ է։

— Ազգերեան կղզիներուն ճամբով եկած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Արժանթինի մէկ քանի քաղաքները, մասնաւորաբար Մենտոզա, վնասուած են երկրաշարժի ցնցումներէ։ Իգիգ և Քիլիի ուրիշ մէկ քանի քաղաքներ ալ վնասներ կրած են։

ՀՌՈՄ.— Արտաքին գործոց նախարար Մ. Թիթոնի, որ ամարանոց գացած էր Պերկամօ, հիւրընդցաւ։

ԲԱՐԻԶ.— Արտաքին գործոց նախարարին նախաձեռնութեամբ, Ալժեզիրասի պայմանագիրը ստորագրող Տէրութիւնները համաձայնութիւն գոյացուցին չուտով ձեռնարկելու Մարոքի միջազգային ոստիկանութեան կազմակերպութեանը, կրկնել չտալու համար վերջերս Թանճէրի մէջ տեղի ունեցած դէպքերը։

ՀՌՈՄ.— ձենովայի դուքսը պիտի ըլլայ հրամատար Իտալական այն նաւաբաժնին, որ պիտի այցելէ Մարսէյլ, Ֆրանսայի նախագահը ողջունելու համար՝ նոյն քաղաքը այցելած միջոցին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նորվեկիոյ Արքայական ամուլը ընդունեց Ալեքսանտրա թագուհին, իր աղջկան հետ, որոնք Պիկտոյ կ'երթան օգտափոխութեան։ Անգլիոյ թագուհին խանդաւառ ընդունելութիւն գտաւ Քրիսդիանիայի մէջ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Նախկին պատերազմական նախարար Զօրաւոր Քրիկամէր մեռաւ Իշլի մէջ։

ձիւդ ուզածնիդ !! ճիւդ փնտռածնիդ

ՁՈՐԵՐԼԵԶՈՒԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԵՐԷՆ ԴԱԼ., ԱՆԴԼ., ԳԵՐՄ.,

Զ. Տ. Ս. ՓԱՓԱՋԵԱՆ
Գնահատուած ծանօթ լեզուագիտներէ
ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ ԵՐԵՔ ՄԱՍԵՐ

Մասն Ա. — Բառադիտութիւն,
Մասն Բ. — Խօսակցութիւններ այցելութեան, գնման, վաճառման ժամանակ, այլ և այլ արհեստաւորաց հետ, ճամբորդութեան մէջ, եւն. եւն.։
Մասն Գ. — Նամակներ, տոմսեր, ընկալագրեր, հրաւիրագրեր և վաճառականական թղթակցութիւններ։
Սոյն կարեւոր գիրքը, որու օգտակարութիւնը անվիճելի է, կուգայ մեր մէջ պակաս մը լեցնելու, մասնաւոր խնամով պատրաստուած ըլլալով. ամէն տեսակ խօսակցութիւններ գրուած են իրենց կարեւորութեան կարգաւ։
Ամէն ուսանող պէտք է անպատճառ հատ մը ունենայ գրպանը սոյն գիրքէն. խօսակցութիւն սորվելու համար, ուսանողներու համար այնքան կարեւոր է որ Զորեքշաբաթեան չուն ելնող աշակերտ մը կամ աշակերտուհի մը անկարելի է որ ճիշդ խօսակցութիւն մը կարենայ սորվիլ։
Ամէն վաճառական, ամէն խանութպան, ամէն գրագիր պէտք է հատ մը իր գրասեղանին վրայ ունենայ այս օգտակար գիրքէն, որպէս զի Եւրոպացի յաճախորդի մը հետ կը տեսնուի կամ կը թղթակցի, գժուարութիւն չքաշէ։
Ամէն ուսուցիչ պէտք է հատ մը ունենայ իր գրպանը սոյն գիրքէն, իբր յուշատետր և առաջնորդ։
Զորեքշաբաթեանը ի մի բան օգտակար և պիտանի է ամէն հասակի, ամէն կարգի անձանց համար, ըլլան արական, ըլլան իգական սեռէ. պէտք չէ որ տուն մը գտնուի որ չունենայ այս օգտակար գիրքէն։
Է.Ջ 320.— ԳԻՆ 12 ԴԱՀԵԿԱՆ
Եթէ տակաւին առած չէք, այսօր իսկ պէտք է հատ մը առնէք։
Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը բոլոր գրավաճառաց քով, Դալաթիա Նախկին Վրոյրի վաճառանոցը, Բերա Վասիի Թղթավաճառանոցը և Սբլանտիի քովի լրագրավաճառին քով։
1—15

ՀՐԴԵՀ

Այս գիշեր, ժամը 2½ին Պօսթանճը, կայարանին ետին Խրիսթոյի փուռէն հրդեհ ծագեցաւ, բայց հասած օգնութեանց շնորհիւ, միմիայն նոյն փուռը այրելով, կարելի եղաւ հրդեհը մարել։

ՊՕՄ ՏԸ ՖԻԿ
ՏՈՒՓԸ 50 ՂՐՈՒՇ, ԿԷՍ ՏՈՒՓԸ 27 ՂՐՇ.

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍՈԼԻՏԷ		
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	105.27½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	105.26
Երէկուան էն բարձր գինը	»	105.31
» էն վար գինը	»	105.25½
ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ		
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Ֆր.	145.25
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	145.37½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	145.62½
» էն վար գինը	»	145.25
Շերքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	37.—
Միխիլի Պանքա		5.87
Սելանիկի «	Ֆր.	173.
Քոմէրսիալ	Ա. Ո.	9.09
Քարաստ Բրէվիլէժիէ	Ֆր.	167.—
» Օրտինէռ	»	156.—
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.42
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	9.15
» պարտաթուղթ	Ֆր.	488.—
Տէրքոսի Ջուրի ընկ.	»	297.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	18.12
Քարափ Կ. Պոլսոյ	Ֆր.	457.—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էֆիքս.	1886	331.50
» »	1903	267.—
Թրանսվալ		62.—
ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ		
Ցունական փոխառութիւն	Ֆր.	265.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	430.—
» « » Նոր	Օ.Ո.	4.—
Լաւրիոմ	Ֆր.	58.—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
Օսմ. ոսկին 100 ղրշ.էն		Ղրշ. փր.
Ֆրանսական ոսկի		87.09
Անգլիական ոսկի		109 30
Բօլ		90.30
Մէճիտիէ արծաթ		107.14
Բուպլի թղթադրամ		8.71
Ֆրիմից		50.—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոնի վրայ չէք	Ղրշ.	109.22½
Բարիզի » »	Ֆր.	22.97½
Վիէննայի » »	քուրօն	21.91
Պերլինի » »	մարք	18.68

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Օգուստոս 1906

Ֆրանսական Ռանթ	3%	97.67
Օսմ. միաց. գոնս.	4% բաց.	97.45
» » »	գոց.	97.42
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	146.75
Բէյտի պարտաթուղթ	»	438.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	647.—
Ֆրէտի Լիոնէ	»	1183.—
Բարիզի Պանքա	»	1549.—
Աւստրիական Ռանթ	4%	—.—
Իտալական »	5%	102.40
Ռուսական »	4% 1901	59.50
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4%	96.40
Պալիա Բարա Այլրն	Ֆր.	651.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Օգուստոս 1906

Անգլիական Ռանթ	87 63
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց.Դ.Կ.	96.87
» » » գոց.	» 96.87

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

Արտառոց Կտակ Մը

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ը.

ՕՐԸ 200 ՏՕԼԱՐ

Սենեակը անօրինակ պերճանքով մը զարդարուած էր։ Կարասիները, սրահակները, գորգերը ամբողջ մեծարժէք առարկաներէ կը բաղկանային։

Այր ու կին ելան, յարակից սենեակը գացին, ուր ո՛չ նուազ պերճանք կար։ Պաղ, տաք կամ դաղջ ջուրի ծորակներ կային հոն, ինչպէս նաև ամէն տեսակ անուշահոտութիւններ, գունաւոր և բազմահոտ օճառներ, եւն.։ Հագուելէ ետք, Տէր և Տիկին Դիդպերի մերձակայ սենեակները գացին, որ ամբողջ յարկաբաժին մը կը կազմէին և կը բաղկանային ճաշասրահէ մը, ուր արծաթեայ և յախճապակեայ սպասներ կը վառուէին, ընդունելութեան սրահէ մը, որուն պերճանքը ամենարարդելի էր, կնոջական ներքնասենեակէ մը, դաշնակով և սեղանով մը, որուն վրայ լեցուն վէպեր և պատմութիւններ կային, ընթերցանութեան դահլիճէ մը, ուր Ամերիկայի ամէնէն աւելի տարածուած օրաթերթերը կը գտնուէին, նաև պանդոկին անունը վրան գրուած թուղթեր, գրի մեքենայ մը եւն.։

—Աս ի՞նչ ճոխութիւն է, պոռաց Տիկին Դիդպերի այս տեսարանէն կախարդուած։

Այս միջոցին Մր. Դիդպերի աչքերը հանդիպեցան ոսկեզօծ շրջանակով ցուցակի մը, ուր գրուած էին ճաշի ժամերը։

Հիբէրպոնի սագախաղին չորրորդ մասնակցին յատկացուած շրջանակին վրայ թիւ 1 գրուած էր և սա յիշատակութիւնը կար.— Էֆէլսիօր Օթել Քրմբէնիի կողմէ Հիբէրպօնի սագախաղին մասնակիցներուն յատկացուած։

—Զանգակը զարկ, Հէրման, ըսաւ Տիկին Դիդպերի։

Զանգակը զարնուելուն պէս, սեղեստ հագած և ճերմակ փողկապ դրած պարոն մը եկաւ կեցաւ սալօնին դրան առջեւ, ու ամէնէն առաջ չատ քաղաքավար բառերով երկու ամուսիններուն յայտնեց Էքսէլսիօր օդէլ ընկերութեան և անոր Տնօրէնին մեծարանքները։ Ըսաւ որ թէ՛ ընկերութիւնը և թէ Տնօրէնը պատիւ կը համարին իրենց այսքան համակրելի հիւրեր ունենալուն համար։ Քանի որ ժամանակ մը Լուսիփանայի և մասնաւորապէս Նիւ Օրլէանսի մէջ պիտի բնակէին այր ու կին, օդէլին վարչութիւնը որոշած էր ամէն հանդստաւէտութիւն ընծայել անոնց։ Գալով ուտելիքին, առտուն ժամը 8ին թէյ պիտի տրուէր, 11ին նախաճաշ, եօթին ճաշ, իրիկունը ժամը 10ին դարձեալ թէյ։ Կերակուրները ըստ կամս անգլ., ամերիկեան կամ ֆրանսական եղանակով պիտի պատրաստուէին։ Ամբողջ օրը, գեղեցիկ զբօսանաւ մը պիտի դուէր Շիքակոյի պանդէրին, այսինքն Մր. Դիդպերի տրամադրութեան տակ, մինչեւ Միսիսիբիի գետաբերանը զբօսական պտոյտներ կատարելու համար։ Նաև օթեակ մը յատկացուցաւ Օբերայի թատրոնին մէջ, ուր այն միջոցին ֆրանսական առաջնակարգ դերասաններու խումբ մը ներկայացումներ կուտար։

— Վճարումը ո՞րչափ է, հարցուց յանկարծ Տիկին Դիդպերի։

—100 տալար։

—Ամսականո՞ւ։

—Ո՛չ, օրական։

—Եւ անշուշտ մարդ գլուխ, աւելցուց Տիկին Դիդպերի այնպիսի չեշտով մը ուր հեղնութիւնը և զայրոյթը իրար խառնուած էին։

—Այո՛, Տիկին, և այս գիները հաստատած են ընդունելի պայմաններու մէջ երբ լրագիրները ծանուցին մեզ որ Հիբէրպոնի սագախաղին երրորդ խաղակիցը և Տիկին Դիդպերի ժամանակ մը պիտի բնակէին Էքսէլսիօր օդէլին մէջ։

Անաւարիկ ո՛ւր առաջնորդած էր զիրենք չար բախտը և կարելի չէր ուրիշ տեղ երթալ։ Տիկին Դիդպերի միջոց ալ չունէր իր անձը խոնարհ օթեւան մը փոխադրելու։ Ուրիշներ Հիբէրպոնի կամքը կը տրամադրէր որ անպատճառ Մր. Դիդպերի այդ օդէլը բնակէր, և ասիկա զարմանալի չէ, քանի որ հանգուցեալը գլխաւոր բաժնետէրերէն մէկն էր։ Այո՛, այր ու կնոջ համար 200 տալար, կամ 30 օրուան մէջ 6000 տալար, եթէ ամբողջ ամիս մը մնային այս օդէլին մէջ։

Արդ, պէտք էր կամայ ակամայ համակերպիլ։ Էքսէլսիօր օդէլէն առնել քալելը խաղը ձգել կը նշանակէր, որուն տրամադրութիւնները երբեք վիճաբանութիւն չէին վերցներ։

Երբ օթէլին պաշտօնեան մեկնեցաւ,

—Ճամբայ ելնենք, պոռաց Մր. Դիդպերի։ Մեր պայուսակը առնենք և Շիքակո դառնանք, այլ ուս վայրկեան մը անգամ չեմ կենար հոս։ Ժամը ութ տալար ո՞վ պիտի վճարէ։

—Երթալ չըլլար, ըսաւ Տիկին Դիդպերի, հրամայական չեշտով։ Դիդպերի ընտանիքը չէր կրնար երեւակայել այսքան ճոխ կեանք մը, բայց քանի որ բախտը պարտաւորած էր զիրենք այս կեանքն ապրելու, աւելի լաւ էր համակերպիլ։ Այսպէս կը տրամաբանէր Տիկին Դիդպերի։

Ուրեմն, ամէն օր, իրենց հիանալի զբօսանաւը կը պտտցնէր զիրենք։ Խումբ մը մարդիկ իրենց կը հետեւէին միւս հոյրաներ արձակելով, վասն զի ամենքն ալ գիտէին որ կծծի են և ո՛և է համակրութիւն ներշնչած չէին ո՛չ Կրէդ Սօլդէյք Սիդիի, ո՛չ ալ Քալիֆիզ ինչպէս նաև Շիքակոյի մէջ։ Բայց որի՞ հոգ։ Իրենք նոյն իսկ չէին նշմարեր և իրենց յատկացուած ճոխ ու փարթամ կեանքը կը վարեին պատելով, զբօսնելով։ Բայց տարօրինակ երեւոյթ մը տեղի ունեցած էր։ Այս պերճ կեանքը գինովցուցած էր զիրենք բուռն ֆիզիքական առու